

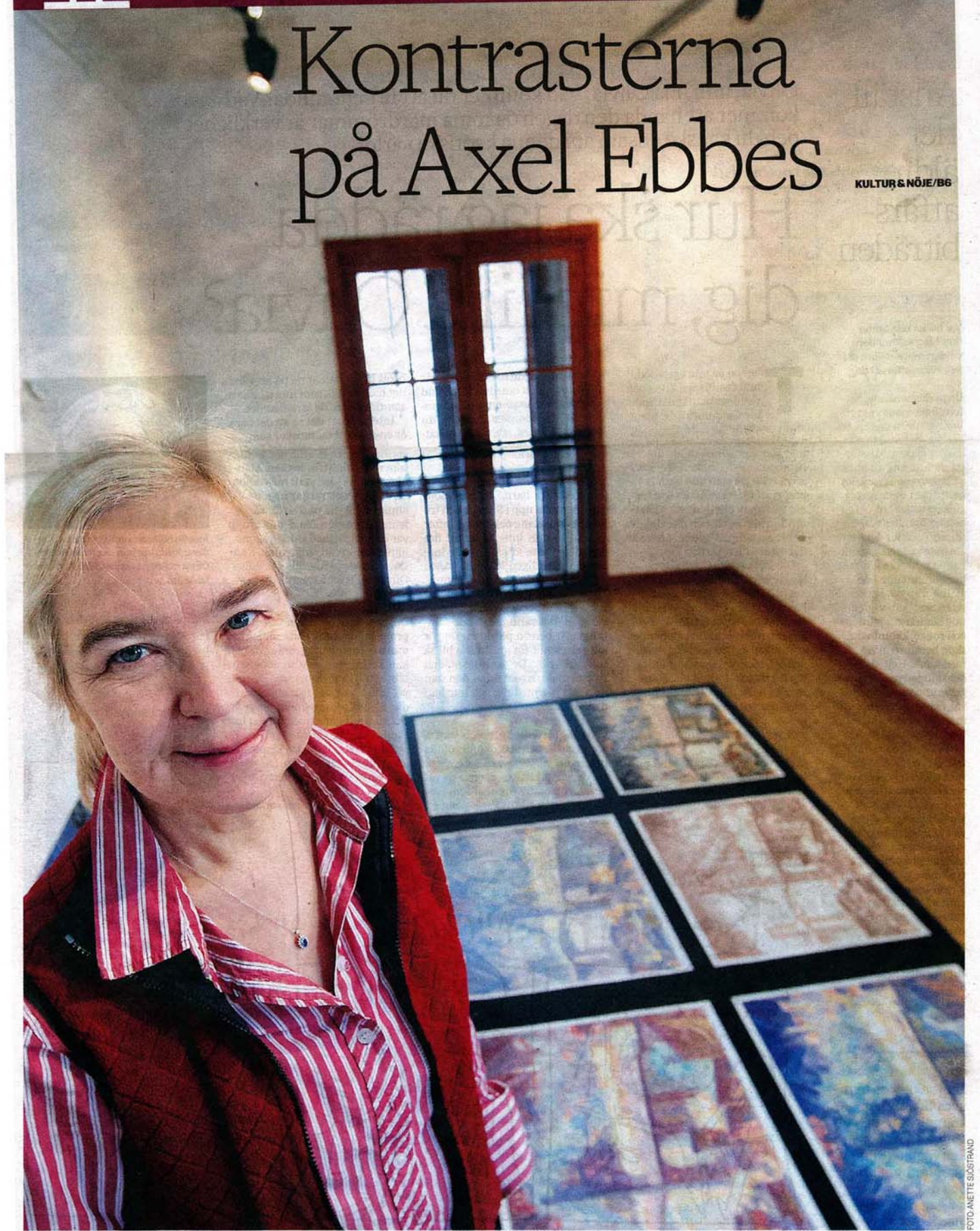

Fredag

Insändare
Motor
Kultur & nöje · Personligt
Serier · Kryss · Tv · Väder

Kontrasterna på Axel Ebbes

KULTUR & NÖJE/B6

Dick Harrison, professor, författare. FOTO: KAROLINA ROSENQVIST

Slaveriet som lever vidare

Slaveri? Vad tänker ni på? Historien? När historikern Dick Harrison skildrar slaveriets historia börjar han i då, men drar trådarna ändå in till våra dagar. Kulturskribenten Kjell Andersson berörs och menar att böcker som denna behövs om slaveriet nånsin ska försvinna.

HISTORIA

Dick Harrison "Slaveriets historia" (Historiska Media)

En 21-årig kvinna hittas dödsjuk på gatan i Mostar, Bosnien. Det visar sig att hon heter Olina Popik, kommer från Ukraina och lider av tuberkulos, syfilis, hepatit C och aids. Hon avlider på sjukhuset samma kväll. Detta utlöser panik bland hennes kunder - minst 2000 män bara under de sista månaderna av hennes liv.

professor i historia vid Lunds universitet, stannar för att den "enda gemensamma nämnaren är ofriheten, den formella bristen på mänskliga rättigheter".

Boken är en förkortad version av författarens stora verk "Slaveri - en världshistoria om ofrihet" från 2006 - 2008. Här får vi en överblick över slaveriet alltifrån bronsåldern till modern trafficking. Slaveriets former har förstärkt varit otaliga - bland det värsta anses det afrikanska slaveriet på sockerrörplantagerna i Sydamerika ha varit.

I den muslimska världen var variationerna enorma. Man kunde hamna i en saltgruva i Sahara. Men en slav kunde också uppnå stor makt och rikedom. Hurrem (död 1558), en ung slavflicka troligen från nuvarande Ukraina, blev så småningom "officiell sultanfavorit", haseki, med stort inflytande.

Först i andra halvan av 1700-talet uppstod, med början i Storbritannien en rörelse mot slaveriet, abolitionismen, närd av upplysningssidéer och kristna ideal. En bok som många fortfarande känner till, "Onkel Toms stuga" från 1852 om slaveriet i amerikanska södern, kom att spela en viktig roll. Rötterna till slaveriet sitter inte bara i de ekonomiska systemen, de går djupare, in i oss själva. "Kärnan i slaveriet är förakt för svaghet", skriver Harrison. Främlingen som vi ser ner på kan vi också förtrycka. Stormakterna skulle kunna utrota slaveriet men detta prioriteras inte.

"Slaveriets historia" är en välskriven översikt av en dyster verklighet, djupt upprörande, djupt engagerande. Om vi någonsin ska kunna besegra slaveriet, behövs böcker som denna.

KJELL ANDERSSON

Kontrasten är stor mellan lugnet på Österlen och myllret på Manhattan, när ryskfödda målaren Anna Rohegova skildrar platser där hon levtt och verkat. Vernissage på Axel Ebbe i morgon.

FAKTA
Anna Rohegova-Cederholm
Född: 1953 i Moskva
Utbildad: Bt a på Surikov-institutet, Ryska Konstakademien i Moskva.
Bor: I Maglehem och Malmö.
Aktuellt: Ställer ut oljemålningar i regi av Söderslätt konstförening på Axel Ebbes konsthall från 7/2 till 1/3.
"Svenskar och ryssar har en koppling till varann i sättet vi betraktar naturen på."
ANNA ROCHEGOVA

Även när hon trycker litografier plockar Anna Rohegova fram penseln och efterarbetar. Vyn av paraplyerna kommer från Tokyo.
FOTO: ANETTE SJÖSTRAND

Naturljus och storstadsmörker

TRELLEBORG
Det var en svensk man som konstnären Anna Rohegova, då bosatt i Moskva, träffade under en internationell sammankomst för buddhister. Men han bodde och jobbade i USA, och 1995 följde Anna med honom till New York. Vistelsen har lämnat avtryck i hennes konst på

många sätt. I den nya utställningen på ovanvåningen i Axel Ebbes konsthall, Anna Rohegovas första i Trelleborg, har ett rum avdelats till temat "crossings", övergångar.

Där finns exempelvis de stora litografierna över Williamsborough-bron, som paret under tio år hade utanför sitt fönster i New

York. Efter att ha tryckt på specialbehandlat papper har Anna Rohegova tagit fram penslarna och målat vidare med olja. Sex olika versioner av samma tryck speglar hur miljön byter färger och ändrar stämning.
- Jag har ju gjort många övergångar i mitt liv, säger konstnären. Från Sovjet till New York, från New York

till Malmö. Och så de kulturella övergångarna som kommer av att vara född ryska och möta det amerikanska och svenska.

Övergångar kan förstärkas av fruktsamma, och ge nytt konstnärligt bränsle. Så har det varit för Anna Rohegova, vars arbeten inte bara resulterat i utställningar på flera kontinenter

utan även offentliga utsmyckningar som ryska ambassaden i Havana och vägg- och takmålningar i Frälsarkatedralen i Moskva.

Sedan 13 år tillbaka bor Anna Rohegova och hennes man i Sverige; i Malmö under vintern och från påsken och framåt i Maglehem på Österlen. Den senare, natursköna och ljusrika miljön får ta i anspråk rum nummer två på Ebbehallen.

På impressionistiska målningar fångas i olja och ljus hur landskapet böljar mjukt kring Ramlunda. Och för att fånga alla skuggor och "allt som händer med ljuset" fick det bli på avlänga, panoramaliknande dukar.

En panoramavy över Ramlundas blommande backar.

- Jag visade mina målningar för vänner och de sa "äh, du hör hemma i den ryska impressionismen". Så fick jag veta var jag hör hemma, ler Anna Rohegova, som inte har något emot kategoriseringen.
- Svenskar och ryssar har en koppling till varann i sättet vi betraktar naturen på, tycker hon. Det är en

stark relation och ett intimt förhållande.

Målar gör hon helst utomhus, på plats. Efteråt kan hon granska sitt verk och gå till filosofin för att själv se en mening och ett sammanhang.

Att Anna Rohegova är buddhist, märks det i hennes konst? Inte i form av

TEXT
LARS THULIN
lara.thulin@trelleborgsallehanda.se
0410-545 20

SÅNT SOM HÄNDER

Lars Thulin: "Inte mycket svänger som gammal soulpop"

LARS THULIN
0410-545 20

Riffet kör igång säsongen i Trelleborg i morgon, och på Smygehus är det schlagershow. Nöjesvärnen har börjat på allvar i Trelleborg.

1 **Konsert.** "Visionary pop roots" är vad reggae-sångaren Marcus Berg sysslar med sedan han lämnade bandet Kultiration, och ihop med gitarristen Anders Augustsson bildade Markandeya Duo. Namnet kommer från den vediska traditionen och är en "rishi" - betecknande en som "ser det som är och kan uttrycka det". Läta det lite flummigt så är det för att det är lite flummigt. Och samtidigt samhällstillsvint. Och politiskt på ett spirituellt plan, liksom. På Inkonst i Malmö i kväll.

2 **Poesi.** En poet och "barnist" kan höras på Trelleborgs bibliotek klockan 12 på lördag. Hemmesdyngbeon Marit Olanders släpper i dag sin diktsamling "Modernismens spädbarn", där hon ger små- och spädbarnen en röst. Till uppläsningen får hon för övrigt musikaliskt sällskap i form av unge trelleborgaren Philip Göransson, som gjort sig lite av ett namn på talangjakter runt om i södra Sverige inte minst genom att sjunga Bryan Adams-låtar.

3 **Konsert.** Inte mycket svänger som gammal soulpop från 1960-talet, och när Malmöbandet Soul Revelation tar sig an gamla örhängen av Sam Cooke eller Otis Redding så gör de det med muskler, fet blåssektion och 14 man i kompet. Musikföreningen Riffets säsongstart på Parken i Trelleborg, lördag kväll, är ett party för den som har dancing shoes.

4 **Show.** Nog grämer sig sångaren och schlagerfantasten Markus Rosén, uppvuxen i Trelleborg, över att inte ha fått med sin och Tommy Ekmanns låt i årets melodifestival. Men han tar grundlig revansch och sätter upp sin egen show på kända melodifestivålar på Smygehus havsbad, alla melolokvällar utom finalen. Den första "Värsta schlageren" följer på en storbildsvisning med middag i morgon kväll. Och krogshower är ju inte något vi är bortskämda med precis.

Frida Modén Treicht och Bruno Mitsogiannis i "American Idiot".
FOTO: MALIN ARNESSON

5 **Musikal.** Många hajade till när punktrion Green Day gav sig in på området rockopera. Men resultatet, dubbeln "American Idiot!", funkade, byggd som det är på lika delar ilska och sorg över vart det stolta hemlandet är på väg. Lördag kväll är det Europapremiär för scenversionen på Malmö Opera, en musikal som ska kännas som en rockkonsert och som har två trelleborgare i ensemblen: TA-kulturpristagarna Rasmus Mononen och Lisa Romée.